

اولویت ها: نات بعد اند بعد اور و ... .

اگر در درخت ما برگ هاش خالی باشد از introduction بهش تئوری میگوییم.

P یک گزاره هست وقتی برکت میگذاریم یعنی فرض میگیریم درست هست بالاش در توان شماره آن را میگذاریم تا موقع استفاده متوجه بشویم.

Introduction زیاد میکنه elimination کم میکنه.

در بالای خط کسری میگذاریم فرض میکنیم درست هست. داخل برکت اون فرض را discharge میکند. فرض کردیم p درست هست بعد به r رسیدیم یعنی یک درخت داشتیم یک جایی این فرض رو کردیم و یک جایی این نتیجه رو گرفتیم. بر اساس درستی p ما q را نتیجه گرفتیم.

Predicate همان preposition هست که راجب درستی یا غلط نمیتوانیم صحبت کنیم باید مشخص شود.

اسلاید پنجم:

Or را میتوانیم به تعلق و برعکس تبدیل کنیم. یا EXT-MEM. دو مجموعه مساوی هستند که هر عضو این عضو اون یکی باشد و برعکس و بین این ۲ AND هست.

S زیر مجموعه اون هست که همه اعضااش داخل اون یکی باشد. تهی زیر مجموعه همه هست. در واقع وقتی | میزاریم یعنی یک زیر مجموعه از S که دارای خاصیت P هستند. بعد از E | اومد بعد تابع اومد ADDRESS(P) عناصر مجموعه دیگر پرسن نیستند بلکه آدرس هستند یا بولت بگذاریم. S متعلق به مجموعه توانی A یعنی یکی از زیر مجموعه های آن است. وقتی U اجتماع بزرگ پشت یک مجموعه میگذاری یعنی اون S مثلا خودش مجموعه ای از مجموعه ها هست و عناصر آن باید با هم اجتماع شوند. همین برای اشتراک. هر مجموعه ای میتواند تایپ باشد اما گاهی اوقات دیگر تایپ نیستند ساب ست تایپ دیگر هستند مثلا دانش آموز و معلم ساب ست پرسن هستند. اعضای اون یکی نتوانند عضو اون یکی باشند اگر باشند باید تایپ بزرگتر در نظر بگیریم یعنی استادی دانشجو نباشد و برعکس اگر بود باید پرسن بگیریم. S== مجموعه تعریف میکنی. هر عنصری فقط متعلق باید به یک تایپ باشد. جز built it ها.

مجموعه ای شامل `constant` ها: `color ::= red | orange | blue | green` اینا متغیر نیستند دیگر.

این با این فرق میکند

`Colors == {red, green, orange}` بخاطر همین `maximal` هست چون بالایی ثابت هست عضو کم و زیاد نمیشود خودمان گفتیم `maximal` این هست اما در مورد پایینی نه. اصلا مورد پایین را نمیشناسد درکی ندارد ازش دنبال متغیر جای آنها هست ولی بالایی اصلا متغیر نیست. در بالایی اعضا با همدیگر فرق میکنند ولی پایین متغیر هستند و میتوانند مقدار بگیرند و میتوانند با هم برابر باشند به بالایی `free type` هم گفته میشود. پس برای مثال دوم حتما باید اینها از قبل تعریف شده باشند و دوما لزومی هم ندارد از هم مجزا باشند چون متغیر هستند و همین مشکل هست چون آبی میتواند قرمز شود مثلا. تایپ مجموعه تهی چیست؟ براکت ایکس میشود اون مجموعه که تهی جز توانی آن است.

Signature

- A declaration of the form $x : t$, where t is a type, is called a **signature**
- It makes explicit the underlying type of the object being introduced.
- Any other declaration may be replaced by a **signature** and a **constraint**,
  - the constraint defining the subset of the underlying type that the object is drawn from.
- If the declaration is local then the constraint follows a vertical bar:
$$x : t \mid p(x)$$
  - **Local**: part of a set comprehension, quantification, or μ expression—then

`X == e` در واقع `e` نام دیگری برای `x` هست. `x` یک مجموعه میشود از این به بعد.

Consistency یعنی مقادیری پیدا بشود بعد از تعریف `constant global` یک مقدار ارضا پذیر هم پیدا شود یعنی یک متغیری پیدا شود `there is` باید باشد سور وجودی یعنی باید همراه اون سور وجودی هم بنویسیم.

اگر **given type** تهی باشد مشکل هست و ناسازگاری پیش میاد. میتواند ساب ست آن تهی باشد ولی خود تایپ نباید تهی باشد. **Generic** یعنی تایپ متفاوت داشته باشد، $x[\text{set of parameter}]$ **e** == . تهی را میتوانی **generic** تعریف کنی چه عدد طبیعی تهی چه دانشجو تهی.

$$P_1[T] == \{a : PT \mid a \neq \emptyset\}$$

For the second generic symbol($\emptyset$), from the con the empty set of elements from T

$$\begin{aligned} P_1[\{0,1\}] &== \{a : P\{0,1\} \mid a \neq \emptyset\} \\ &= \{\{0\}, \{1\}, \{0,1\}\} \end{aligned}$$

مجموع همه زیر مجموعه ها بدون تهی. $[x]$ تایپ های **generic** هست بالا لیست آنجا هست پس یک x از تایپ آن تعریف میشود بعد **predicate** ها.

These axiomatic definitions justify the following:

$$\emptyset[Car] \in P Car \wedge \forall x : Car \cdot x \notin \emptyset[Car]$$

Underscore یعنی دو تا پارامتر میگیرد.

Crowd : p person یعنی **crowd** زیر مجموعه **person** هست.

#s همون **len(s)** هست یا کاردینالیتی. $P(p \text{ crowd})$ یعنی اینکه **crowds** مساوی همه زیر مجموعه، زیر مجموعه های **person** هست مجموع اونها هست. مجموعه ای از ساب ست ها میخواهیم پس دو تا پاور میخواهیم. یعنی تمام ست هایی که **crowds** هستند.

اسلاید هفتم:

Relation همون ضرب دکارتی یا زوج مرتب هست و $x \Leftrightarrow y$ یعنی تمام **relation** بین این ۲ یا مجموعه توانی ضرب آنها که شامل مجموعه همه زوج مرتب ها میشود.

Example

The relation *drives* is used to record which makes of *Cars* are driven by the members of a small group of people *Drivers*.

$Drivers == \{ helen, indra, jim, kate \}$

$Cars == \{ alfa, beetle, cortina, delorean \}$

$drives == \{ helen \mapsto beetle,$

$indra \mapsto alfa,$

$jim \mapsto beetle,$

$kate \mapsto cortina \}$

Then *drives* is an element of $Drivers \longleftrightarrow Cars$, and the statement '*Kate drives a cortina*' could be formalised as

$kate \mapsto cortina \in drives.$

در واقع *drivers* بین

رابطه *DRIVERS* و *CARS* قرار دارد. از یک سری *operator* برای *relation* میتوانیم استفاده کنیم. مثلاً میخواهیم بدانیم اشیا داخل این رابطه چی هست با $dom R$ مشخص میکنیم یعنی از مجموعه مبدا چه کسانی شرکت کردند. دامنه میشود مبدا *range* میشود برد یا مقصد هایی که شرکت کردند.

محدودیت یا *restriction* برای دامنه سر مثلث به *A* اشاره میکند میگوییم عنصر اول یا مبدا باید داشته باشند و برای برد سر مثلث سمت *B* هست جا به جا شده و عنصر دوم رابطه باید اون شرط ها را داشته باشد.

مقصد و مبدا تایپ یکسان *homogenous* برعکس *heterogenous*. $Id X$ میخوانیم بگیم هر عنصر *X* با خودش در ارتباط هست. *reflexive* از خاصیت *homogenous* هست که میگوید جدا از اینکه مبدا و مقصد یکسان بلکه هر عنصر با خودش باید رابطه داشته باشد. $Reflexive [X]$
== . مثل رابطه کوچک تر مساوی که مثلاً ۵ از ۵ هم کوچکتر هست هم مساوی.

Symmetry: اگر *x* به *y* هست باید *y* به *x* هم باشد منتها در *R* حتماً یعنی عضو اون باشند. رابطه صحبت دو نفر با هم همین هست هم این با اون هم اون با این صحبت میکند.

Antisymmetric: میگوید حالا که این هست پس *x* , *y* یکسان هست.

Asymmetric: میگوید اگر $x - y$ بود نباید $y - x$ باشد.

If $R : X \leftrightarrow Y$ and $S : Y \leftrightarrow Z$ then $R ; S$ denotes the relational composition of R and S .

$R ; S : X \leftrightarrow Z$ such that:

$$x \mapsto z \in R ; S \Leftrightarrow \exists y : Y \cdot x \mapsto y \in R \wedge y \mapsto z \in S$$

That is, two elements x and z are related by the composition $R ; S$ if there is an intermediate element y such that x is related to y and y is related to z .

الان **buys** یک رابطه جدید بین **DRIVERS - FUELS** هست. تولد هر ۳ تا هست هم **reflexive** یعنی هر عکس با تولد خودش در رابطه هست. **symmetric** هست یعنی جفت تولد هستند و تایپ یکی هستند یعنی تولد این هست تولد هم برای این هست. **transitive** هم هست.

Closure یعنی بر اساس یک ویژگی جدید بسته بشود. یعنی مثلاً برای **reflexive** بزنی به خودش رابطه میگیرد. برای **symmetric** یعنی $r \cup r^r$ اینکه اجتماع کنیم تا با هم مثل گفتگو کردن با هم در ارتباط باشند. رابطه را هعی میخواهیم با خودمان **compose** کنیم $r^1 == r$ و $r^2 == r ; r$. برای **transitive** از همین استفاده میکنیم. به ازای هر **direct** یک مقصد برای همه همین رو در نظر بگیر هر بار در خودش ضرب کردی یکی بیشتر میشه.

اسلاید هشتم:

اگر قرار هست داخل رابطه از یک سمت دقیقاً با یک ابجکت از سمت دیگر در ارتباط باشند تابع یا **function** نامیده میشود. **partial** میگوید برای همه مبداها تعیین نمیکنیم. نحوه تعریف تابع **name_function: r1 - r2** بعد اگر روی بین دو تا r خط زدند یعنی **partial** هست.

تو تعریف تابع بالا تعریف میکنیم نوع تابع و رابطه را بعد پایین **predicate** میدهیم.

تابع را میخواهیم اپلای کنیم روی یک ارگومان باید چک کنیم که داخل دامنه هست یا نیست.

λ declaration | constraint • result

Example

$double : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$

$double = \lambda m : \mathbb{N} . m + m$

تابع میتواند **injective** باشد یک به یک. **Surjective** چند به چند. **Bijjective** ترکیب این ۲ هست. ۱ به ۱ دقیقا هر کدام با یکی رابطه دارند البته اسرار نیست مجموعه مقصد کامل پوشیده شود در دومی میگیریم مجموع مقصد همه باشد پوشیده باشند و در رابطه باشند.

FX میشود مجموعه محدود مجموعه. هر جا سور وجودی استفاده کردی بولت نیاز داری میتوانی محدود کردن یا دیوار | بگذاری یا نگذاری ولی بولت حتما نیاز هست. دو نقطه یعنی مقادیر بین ۲ تا عدد. **Hash** همان **len** هست.

فصل نهم:

در **sequence** یک کالکشن میخواهیم هم ترتیب هم تکرار داشته باشد.

با یک برعکس میگیریم یک ترتیبی از همین میخواهیم که مثلا فقط تو **S I Z** باشند ترتیب هم مهم نیست همان ترتیبی که ظاهر شدند هستند.

Head , tail هم میتوانیم روی دنباله ها اعمال کنیم یکی به عنصر اول که فقط یک عنصر ولی **tail** یک مجموعه میدهد همه جز عنصر اولی. با همون شارپ هم طول دنباله ها را میتوانی بگیری.

Seq X میشود مجموعه تمام ست های محدود **X**. تمام عناصر این توالی از یک تایپ هستند یعنی وقتی اینطوری مینویسیم.

$\langle a, b, c, b, e, d, f, b, g \rangle \upharpoonright \{a, c, d\} = \langle a, c, d \rangle$

$squash\ f = (\mu\ g : 1..#f \rightarrow dom\ f \mid (g \circ (\_+1)) \circ g) \subseteq (\_<\_) \circ f$

زیر خط قرمز همون

شرط **ascending order** هست.

Bags: ترتیب مهم نیست فقط تعداد مهم هست. **count**: چند تا از یک عنصر در یک بگ هست میتوانیم بگیم $B \times =$ که این هم تعداد میدهد مثل دنباله ولی اگر B نباشد **undefined** میدهد و غلط میشود واسه همین **count** رو تعریف کردیم که بگ میگیرد بعد یک فانکشن میدهد. $\#$ شبیه همان **count** هست که یک طرف بگ یک طرف $\times$ که بعد عدد طبیعی میدهد جا فانکشن.

فصل دهم:

برای یک تایپ اگر **constructor** بگذاریم با مجموعه مبدا یعنی اینکه میایم یک کپی از سورس را به عنوان فری تایپ تعریف میکنیم و اون مجموعه عناصر سورس به عنوان **constant** میشوند. این هم **injective** هست که سورس را مپ میکند به مقصد. برای ترتیب دهی اول میایم یک فری تایپ تعریف میکنیم که جای اون سازنده **status** هست که همین کار را میکند و **degree** به یک مجموعه دیگر 0 تا 3 مپ میشود انگار 0 تا 3 مپ میشود به مقادیر **degree** ها. بعد به عناصر **degree** نام درجات دانشگاهی را میدهیم.

$ma = status\ 3$

- We define the University's ordering of statuses of degrees $\leq_{status}$ in terms of the $\leq$ ordering on natural numbers:

$\leq_{status}: Degree \longleftrightarrow Degree$

$\forall d_1, d_2 : Degree \cdot$

$d_1 \leq_{status} d_2 \Leftrightarrow status \sim d_1 \leq status \sim d_2$

بالا تعریف

رابطه پایین اجرا آن. فری تایپ میتواند هم **constant** باشد هم **constructor** داشته باشد.

Example: Natural Numbers

$nat ::= zero \mid succ \langle nat \rangle$

- *zero* is an element of *nat*
- Every element of *nat* is either *zero* or the successor of some element of *nat*
- *zero* is not a successor, and
- every element of *nat* has a unique successor
- The set *nat* is the smallest set containing *zero* and the successor of every element it contains

zero,
succ zero,
succ(succ zero),
succ(succ(succ zero)),
...

هر اتم با *n* میشود یک لیست. *Nil* یک لیست

هست *atom 0* هم یک لیست هست *cat atom 0 nill* هم یک لیست میشود. *atom 0* لزوماً ترتیبی ندارد فقط یک لیست هست حالا هر ترتیبی. *Nil* یک *constant* هست.

Example - Tree

- We may define a free type of binary trees, in which every element is
  - either a leaf of a natural numbers or
  - a branching point.

$Tree ::= leaf \langle \mathbb{N} \rangle \mid branch \langle Tree \times Tree \rangle$

دقت کن داخل $\langle \rangle$ هر چیزی نمیتوانی بگذاری باید مجموعه های محدود را بگذاری یا *power* خود مجموعه را بگذاری اینا باعث ناسازگاری میشوند. مشکل این هست که *d* یک فانکشن هست از *power* به *t* و چون پاور از *t* بزرگتر هست مپ یک به یک نمیتوانی داشته باشی.

اسلاید یازدهم:

Partial: یعنی صندلی سمت چپ بود به دو نفر نمیشود فروخت پس *partial function* هست. بین *decleration* ها سمی کالون میگذاریم. اند هم باشد میتوانیم سطر به سطر بنویسیم.

Abstract data type یک مجموعه ای از متغیر با یک لیستی از عملیات هست مثل استک یا صف. متغیر ها را در یک شما بگذاریم میشود **state** سیستم ما و عملیات ها روی شما ها عمل میکنند و ما به حالت دیگری میرویم خود استیت ها قبل و بعد و عمل بین اینها را با شما تعریف میکنیم. اسکیمای هایی را میتوان مرج کرد که تعریف آنها یکسان باشد.

And میشود مرج **declaration** ها و **and** بین **predicate** ها. **schema inclusion** میشود همین **and** منتها اسم اسکیمای را در محل **declaration** میگذاریم و **predicate** آن را در **predicate** اضافه میکنیم. **Operation schema** اومده **state** جفت ها رو برای حالت قبل و بعد آورده.

علامت سوال ورودی و علامت تعجب خروجی هست.

تتا همون **characteristic binding** هستش.